



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 613/2021-25

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu (sudca spravodajca) a zo sudcov Ladislava Duditša a Miroslava Duriša v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], advokátskou kanceláriou, [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], v mene ktorej koná jej konateľ a advokát [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], proti postupu Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 7 Co 31/2020 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 20. októbra 2021 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a svojho práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v napadnutom konaní označenom v záhlaví tohto rozhodnutia. Sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd prikázal krajskému súdu konať v napadnutom konaní bez zbytočných prietáhov, a súčasne požaduje priznanie primeraného finančného zadostučinenia v sume 4 000 eur, ako aj náhradu trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že na základe žaloby [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] (ďalej len „žalobcovia“), ktorou sa od sťažovateľky ako žalovanej domáhali zaplatenia sumy 2 536,60 eur s príslušenstvom z titulu náhrady škody bolo na Okresnom súde Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) vedené súdne konanie pod sp. zn. 52 C 29/2018. Okresný súd na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že žaloba žalobcov je dôvodná a vo veci rozhodol rozsudkom č. k. 52 C 29/2018 zo 6. decembra 2019.

3. Sťažovateľka podala proti rozsudku okresného súdu 20. decembra 2019 odvolanie, ktoré bolo krajskému súdu predložené na rozhodnutie 28. februára 2020.
4. Krajský súd ku dňu podania ústavnej sťažnosti vo veci nerozhodol napriek tomu, že spisovým materiálom disponuje už jeden rok a osem mesiacov.

II.

Argumentácia sťažovateľky

5. Sťažovateľka predovšetkým namieta celkovú dĺžku odvolacieho konania, ktorú nemožno považovať za primeranú. Postup krajského súdu v napadnutom konaní je podľa sťažovateľky nekonformný a jeho nečinnosť považuje za odmietanie prístupu sťažovateľky k spravodlivosti.
6. Sťažovateľka krajskému súdu 1. októbra 2021 doručila sťažnosť na prieťahy v konaní, ktorá bola v jeho odpovedi č. k. 1Spr 244/2021 z 12. októbra 2021 vyhodnotená ako dôvodná.
7. Ku kritériu právnej a faktickej zložitosti veci sťažovateľka uviedla, že spory o zaplatenie patria do bežnej rozhodovacej agendy všeobecných súdov a nemožno ich považovať za zložité. Pri hodnotení ďalšieho kritéria, ktorým je správanie sťažovateľky, táto uviedla, že neexistujú žiadne okolnosti, ktoré by mali byť osobitne zohľadnené na jej ťarchu. K postupu samotného krajského súdu sťažovateľka namieta, že celková doba trvania sporu na odvolacom súde (1 rok a 8 mesiacov) je zjavne neprimeraná a nezlučiteľná s právami zaručenými ústavou, listinou a dohovorom.
8. V podaní doručenom ústavnému súdu 22. novembra 2021 sťažovateľka zdôraznila, že odvolacie konanie trvá už 1 rok a 9 mesiacov, a preto je zrejmé, že dochádza k porušovaniu označených práv. Súčasne v petite ústavnej sťažnosti sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd rozhodol, že postupom krajského súdu v napadnutom konaní bolo porušené jej právo podľa čl. 14 ods. 1 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

9. Podstata ústavnej sťažnosti sťažovateľky spočíva v namietanom porušení jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu v napadnutom odvolacom konaní. K porušeniu sťažovateľkou označeného základného práva podľa ústavy malo dôjsť v dôsledku nečinnosti krajského súdu po predložení odvolania sťažovateľky okresným súdom. Krajský súd v dôsledku nečinnosti o sťažovateľkou podanom odvolaní nebol schopný rozhodnúť ani po uplynutí dvadsiatich mesiacov od predloženia odvolania ku dňu podania ústavnej sťažnosti.
10. Ústavný súd v prípade ústavných sťažností namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy takéto ústavné sťažnosti odmieta ako zjavne neopodstatnené, ak celková dĺžka konania pred súdom nesignalizuje reálnu možnosť zbytočných prieťahov, resp. ak argumenty v ústavnej sťažnosti v čase jej podania nepreukázali takú intenzitu porušenia označeného základného práva, aby bol ústavná sťažnosť prijatá na ďalšie konanie. K iným dôvodom zakladajúcim záver o zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti

alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci (súdu), ktorá je vždy posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (m. m. I. ÚS 156/2019).

11. Zároveň z judikatúry ústavného súdu taktiež vyplýva, že nie každý zistený priet'ah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov. Ústavný súd už viackrát vyslovil, že zjavná neopodstatnenosť ústavnej sťažnosti namietajúcej porušenie uvedeného základného práva môže vyplývať aj z toho, že porušenie tohto základného práva sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, ktoré z hľadiska jeho druhu a povahy netrvá tak dlho, aby sa dalo uvažovať o zbytočných priet'ahoch (m. m. I. ÚS 103/2016).

12. Zo zistenia ústavného súdu vyplýva, že odvolanie sťažovateľky bolo predložené krajskému súdu 28. februára 2020 na rozhodnutie do senátu 7Co. Výzvou z 3. februára 2021 odvolací súd vyzval v súlade s § 374 ods. 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) žalobcov na vyjadrenie sa k vyjadreniu žalovaného. Podaním doručeným odvolaciemu súdu 23. februára 2021 sa žalobcovia vyjadrili a ich vyjadrenie krajský súd postupom podľa § 374 ods. 3 CSP doručil sťažovateľke, ktorá 10. marca 2021 doručila svoje stanovisko. Krajský súd vo veci rozhodol 24. novembra 2021 postupom podľa § 219 ods. 3 CSP.

13. Z uvedeného vyplýva, že krajský súd vo veci konal a rozhodol krátko po podaní ústavnej sťažnosti sťažovateľky (jeden mesiac). V danej veci ústavný súd dáva do pozornosti, že ak krajský súd vo veci koná ako súd odvolací a jeho úlohou je posúdiť vecnú správnosť odvolaním napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštalácie, spravidla nevykonáva vo veci procesné úkony (§ 378 a nasl. CSP), hoci v danom prípade tak učinil, ani nie je povinný nariadiť pojednávanie (§ 385 CSP), to však neznamená, že sa vecou nezaobera a že je v odvolacom konaní nečinný.

14. Napriek tomu, že celkovú dĺžku odvolacieho konania v trvaní 20 mesiacov (ku dňu podania ústavnej sťažnosti) ústavný súd nepovažuje za optimálnu, vzhľadom na východiská uvedené v bodoch 10 a 11 tohto uznesenia námietku sťažovateľky smerujúcu proti nečinnosti krajského súdu v napadnutom konaní nevyhodnotil ako takú, na základe ktorej by bolo možné dospieť k záveru o nečinnosti tohto súdu v ústavne relevantnej intenzite, na základe ktorej by po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie bolo možné vysloviť porušenie sťažovateľkou označených práv.

15. Pri svojom rozhodovaní ústavný súd zohľadnil aj skutočnosť, že sťažovateľka ústavnú sťažnosť podala 20. októbra 2021, teda takmer okamžite po doručení odpovede predsedu krajského súdu z 12. októbra 2021, v ktorej vyhodnotil sťažnosť sťažovateľky ako dôvodnú. Podľa ústavného súdu v danej veci v takomto prípade bolo namieste poskytnúť krajskému súdu primeraný čas na zjednanie nápravy, ktorá bola napokon v krátkom čase dosiahnutá, keďže krajský súd vo veci meritórne rozhodol 24. novembra 2021.

16. V súvislosti s vyhodnotením sťažnosti na priet'ahy adresovanej predsedovi krajského súdu ako dôvodnej treba tiež poukázať na to, že ústavný súd vo svojej predchádzajúcej judikatúre uviedol, že skutočnosť, že orgán štátnej správy súdu uzná sťažnosť na priet'ahy za dôvodnú, nemusí viesť bez ďalšieho k prijatiu v nadväznosti na to podanej sťažnosti podľa čl. 127 ústavy na ďalšie konanie [§ 56 ods. 5 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)], pretože ústavný súd, pridržiavajúc sa doterajšej stabilizovanej judikatúry,

považuje za potrebné poskytnúť všeobecnému súdu časový priestor na prijatie opatrení s cieľom nápravy a odstránenia protiprávneho stavu zapríčineného jeho nečinnosťou alebo neefektívnou činnosťou (IV. ÚS 78/07, IV. ÚS 59/08, IV. ÚS 27/09, I. ÚS 68/2020). Účelom práva účastníka konania pred všeobecným súdom je poskytnutie príležitosti tomuto súdu, aby sám odstránil protiprávny stav zapríčinený porušením základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov (II. ÚS 344/2018). V tejto súvislosti ústavný súd konštatuje, že rešpektuje judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva [ďalej len „ESLP“; Ištván, Ištvánová proti Slovenskej republike, rozsudok ESLP z 12. 6. 2012, sťažnosť č. 30189/07, ods. 76; podobne ods. 73 rozhodnutia ESLP z 12. 6. 2012 vo veci Komanický (č. 6) proti Slovenskej republike, sťažnosť č. 40437/07] a zdôrazňuje, že neposudzoval využitie sťažnosti podanej predsedovi súdu na prietahy v konaní ako podmienku prípustnosti ústavnej sťažnosti, avšak efektívnosť tohto prostriedku nápravy bola vo vzťahu k namietanému postupu krajského súdu zrejmá a náprava stavu takmer okamžitá.

17. Ústavný súd v okolnostiach danej veci zobral do úvahy aj predmet sporu (náhrada škody), ktorý aj keď je pre samotnú sťažovateľku nepochybne dôležitý, nepatrí do kategórie tzv. citlivých konaní, ktoré by si vyžadovali zo strany vo veci konajúceho súdu osobitný prístup (ako to je napríklad v prípade pracovnoprávných sporov alebo v konaniach vo veci starostlivosti o maloletých).

18. Vychádzajúc z uvedeného a zdôrazňujúc, že krajský súd bezodkladne na základe sťažnosti predsedovi krajského súdu zjednal nápravu a vo veci rozhodol, ako aj z načasovania podania ústavnej sťažnosti zo strany sťažovateľky, ústavný súd (po odstránení prietahu a rozhodnutí krajského súdu vo veci samej) dospel k záveru, že uvedené skutočnosti zakladajú dôvod na odmietnutie ústavnej sťažnosti sťažovateľky pre jej zjavnú neopodstatnenosť [§ 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde].

19. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti v celom rozsahu bolo bez právneho významu rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľky obsiahnutých v petite jej ústavnej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. novembra 2021

Libor Duľa
predseda senátu